

Marija Kmet:

Hrepenenja.

Valovi so se zibali, tisti majhni valovi, ki se zibljejo tako lahno, trenotek na levo, trenotek na desno. Vse plahe so bile barve v njih, barve polne mehkobe in hladu, polne plahih misli. In kakor misli, polne srebrnih nad, so krožili galebi gori nad morjem. In priplule so sapice in šepetale z morjem, in priplule so barve v modri lepoti.

Tedaj je bilo, da so se zbrala hrepenenja človeštva nad morjem. Bilo je tu hrepenenje po zlatu, vse bogato v blesku; in bilo je hrepenenje po ljubezni, v snežnobelih tenčicah, pretkanih s srebrnimi nitmi; in bilo je hrepenenje po sreči, v rdečih rožah in zlatih oblačilih. Šepetale so sapice o njih in se čudile njihovemu obisku, in morje se je zibalo nalahno, prav nalahno.

Hrepenenja pa so šepetala. Dejalo je hrepenenje po zlatu:

„Ni ugovorov proti meni. Jasno je, da hoče človeštvo le mene, ni mu do vaju. Človeška srca hrepenijo po zlatu na vekov veke; zlato jim je vse: celo misli se odkupijo z zlatom, in duše padajo v brezdna za zlatom“.

Dejalo je hrepenenje po ljubezni:

„Ni lepo hrepenenje po zlatu. Človeška srca te pač želijo, ali ne prinašaš jim mehkih upov in misli. Tvoje misli so trde in mrzle. Vse drugo je v meni: Padajo misli ljubezni kakor balzam v srca in vsa bajna je njih sladkost. In upe rodijo take misli, nedosegljive in prelepe. Ljubezen je, ki daje moč človeštvu.“

„Motiš se“, dejalo je hrepenenje po sreči. „Človeške duše so polne le mene, in ni bilo najti na svetu človeka, ki bi me ne maral. Prihajam o večerih na lahnih krilih in prihajam o jutrih, vseh lepih v mladosti. Zahoče se po meni ljudem v mladih dneh, in z veliko, veliko močjo me objemajo misli teh ljudi. Brez mene bi padala rosa in slana v duše.“

Sape so se čudile tem pogovorom in priplule so prav do hrepenenj in dejale so jim:

„Glejte, prerekate se brez potrebe! Ne eno, ne drugo hrepenenje ni edino za človeštvo; vsa tri hrepenenja so zanj, kar smo me za morje. In kakor morje je človeštvo; treba mu je vseh treh

hrepenenj, in duša plava v hrepenenju po zlatu in v hrepenenju po ljubezni in v hrepenenju po sreči in ni mirna nikdar . . .“

In šepetale so še dalje sapice, in hrepenenja so plavala z njimi med človeštvo. Morje se je vzvalovilo, in misli človeške se oklepajo vseh treh hrepenenj . . .

Radivoj Peterlin:

Salomeja.

In grmeli so bobni in cimbale pele,
kakor slavčki piščali so vmes gostolele,
in začel se je divji, razuzdani ples,
da odmevalo je od peklá do nebes.
A utihnil ves šum je ob njenem prihodu,
in začudenja vzklik onemel je v narodu:
„Salomeja, Herodova ljubljena hči,
v čast očetovo plesati ples svoj želi!“
A prekrasna je bila kot angel v raji,
sredi težkih nje res dve očesci najslaji,
v njih leskeče modrina kot dalja morja,
kadar solnce poldnevno se z vali igra.
Rdeča ličeca njena kot radost tak ljuba,
njene ustne ognjene, želeče poljuba,
in razkošje temno njenih svilenih las,
in opojnost nje grudi, njen vitki stas!
In zaplesala je, da so vsi se zavzeli,
v njeno gibko, sneženo telo zastrmeli.

In očaran ves v dlani zaploskal je kralj,
v plačo Janeza glavo je pastorki dal.

